

**Základní škola pro tělesně postižené, Opava,
Dostojevského 12**

**MINIMÁLNÍ PREVENTIVNÍ
PROGRAM
ŠKOLNÍ ROK 2021/2022**

ZÁKLADNÍ ÚDAJE

Název a adresa školy	Základní škola pro tělesně postižené, Opava, Dostojevského 12
E-mail	hauserovas@skolaprotp.cz
Telefon	553610775
Ředitelka školy	Mgr. Silvie Häuserová
Zástupkyně ředitele	Mgr. Vanda Tomová
Školní metodik prevence	Mgr. Renata Řezníčková
Výchovný poradce	Mgr. Silvie Häuserová

Obsah

Obsah.....	3
ÚVOD	5
CHARAKTERISTIKA ŠKOLY	5
ANALÝZA VÝCHOZÍ SITUACE S VYUŽITÍM EVALUACE Z PŘEDCHOZÍHO ROKU	7
VÝSTUPY Z EVALUACE ŠKOLNÍHO ROKU 2018-2019.....	8
STANOVENÍ CÍLŮ.....	9
1. Dlouhodobé cíle.....	9
2. Střednědobé cíle.....	10
3. Krátkodobé cíle.....	11
Vymezení cílové skupiny:.....	11
SOUBOR AKTIVIT VE ŠKOLNÍM ROCE 2019/2020	13
JAK TOHO CHCEME DOSÁHNOUT	14
REALIZACE PREVENCE VE VÝUCE	14
ZÁJMOVÁ ČINNOST, AKCE A SPOLUPRÁCE	16
SPOLUPRÁCE S RODIČI	18
LITERATURA, METODICKÉ A VÝUKOVÉ MATERIÁLY.....	19
Webové stránky	20

Přílohy

PŘÍLOHA Č. 1KRIZOVÝ PLÁN ŠKOLY

PŘÍLOHA Č. 2..... LEGISLATIVA

PŘÍLOHA Č. 3..... EVALUACE MPP ZA ŠKOLNÍ ROK

PŘÍLOHA Č. 4.....PROGRAM PROTI ŠIKANOVÁNÍ

ÚVOD

Minimální preventivní program (dále jen MPP) je součástí vzdělávacího programu, který vychází z příslušného RVP a opírá se o **Vyhlášku č. 72/2005 Sb. O poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních, novela vyhlášky 197/2016 Sb.** a o **Metodické doporučení MŠMT k prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních č.j. 21291/2010 - 28, vč. všech 22 příloh vydaných a pozměněných v r. 2015 - 18.** Mezi rizikové chování zařazuje konzumaci drog včetně alkoholu, kouření, kriminalitu, virtuální drogy a gambling, záškoláctví, šikanování a jiné násilí, kyberšikanu, vandalismus, rasismus, xenofobii, intoleranci, antisemitismus.

Za velmi důležitou oblast považujeme prohlubování komunikačních dovedností mezi učitelem, rodiči a žákem, posilování sebevědomí, sebeúcty a vzájemné úcty, řešení konfliktů, překonávání překážek, boj proti nuditosti a smysluplné využívání volného času.

Pojmem **rizikové chování** (dále jen RCH) zahrnuje rozmanité formy chování, které mají negativní dopad na zdraví, sociální a psychologické fungování jedince nebo ohrožují jeho okolí.

Pojmem **primární prevence** rozumíme všechna opatření směřující k předcházení a minimalizaci jevů spojených s rizikovým chováním a jeho důsledky.

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

Základní škola pro tělesně postižené, Opava, Dostojevského 12 je příspěvkovou organizací přímo řízenou MŠMT. Je specifická malým počtem žáků, bezbariérovými prostory, nadstandardním vybavením i poskytovanými službami. V naší škole vyučují zkušení speciální pedagogové, kterým pomáhají vychovatelé a pedagogičtí asistenti.

Škola je zřízena podle § 16 odst. 9 školského zákona, organizována jako devítitřídní se třemi odděleními školní družiny. Její činnost probíhá dle platné legislativy, především ve smyslu vyhlášky **27/2016 Sb.**, o vzdělávání žáků

se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných, ve znění pozdějších předpisů.

Žáci jsou vzděláváni podle Školního vzdělávacího programu „Škola pro život“. Školu navštěvují především žáci s tělesným postižením, souběžným postižením více vadami, s poruchou autistického spektra. Výuka probíhá v 1. – 9. ročníku Základní školy a 1. – 10. ročníku Základní školy speciální. Součástí školy je rovněž školní družina, jídelna a rehabilitace, kterou na smluvním základě zajišťuje nestátní zdravotnické zařízení – Léčebné rehabilitační centrum Opava. Součástí rehabilitace je hipoterapie, ergoterapie a canisterapie.

Škola je situována v klidné lokalitě na předměstí Opavy a je obklopena rozsáhlou zahradou s pěkným a účelným vybavením.

Naše zařízení navštěvují nejen žáci z Opavy, ale také žáci z přilehlých vesnic i vzdálenějších měst Moravskoslezského kraje.

ANALÝZA VÝCHOZÍ SITUACE S VYUŽITÍM EVALUACE Z PŘEDCHOZÍHO ROKU

Loňský rok byl do značné míry poznamenán pandemií COVID-19. Část výuky se odehrávala distančním způsobem, proto i většina preventivních aktivit probíhala online formou, některé aktivity byly z epidemiologických důvodů zrušeny. Hlavním tématem prevence RCH na naší škole v loňském roce byly aktivity zaměřené na nebezpečí sociálních sítí a kyberprostoru. V rámci projektu „Kyberšikana má červenou 2020“, ve kterém byla naší škole nabídnuta účast, proběhly aktivity a besedy se zaměřením nejen na skupinu žáků, ale také na pedagogy a rodiče žáků. Součástí prevence RCH v loňském roce byly také programy zaměřené na duševní zdraví žáků, především prostřednictvím třídních učitelů v rámci třídnických hodin.

V letošním školním roce bychom chtěli věnovat pozornost rizikům, které jsou spojeny s duševním a tělesným zdravím. Do této oblasti můžeme zahrnout nebezpečí rizikového sexuální chování spojené s nemocemi HIV a AIDS, nebezpečí kouření a jiných omamných látek, poruchy příjmu potravy ad.

Ke stálým problémům v naší škole nadále patří vysoká absence žáků. Zde je důležitá důslednost třídních učitelů při omlouvání žáků z vyučování dle Školního řádu. Rodiče žáků byli na začátku letošního školního roku řádně poučeni o nutnosti omlouvat žáky dle podmínek, které stanoví Školní řád.

Na základě výzkumu z minulých let se jeví také jako problém zdravotní stav žáků a využívání volného času.

Při řešení této situace je důležitá intervence na úrovni rodiny s cílem, aby dospívající trávili více času s rodiči nebo s někým z příbuzných. Důležitá je také volba volnočasových aktivit na základě zájmu a zálib s přihlédnutím ke specifickým možnostem žáků. Co se týče zdravotního stavu, je důležité s žáky hovořit o nefarmakologických možnostech léčby bolesti (fyzioterapie, psychoterapie).

Naší snahou je napomoci co nejlépešímu uplatnění v životě i přes daný handicap a s ním souvisejícími zdravotními obtížemi. Velmi důležitá je opět úzká spolupráce s rodinou.

V naší škole i jednotlivých třídách vládne klidné a přátelské klima, založené na vzájemné důvěře a pomoci.

VÝSTUPY Z EVALUACE ŠKOLNÍHO ROKU 2020/2021

Během loňského školního roku se žáci I. i II. stupně ZŠ a ZŠS zúčastnili těchto preventivních aktivit:

I. stupeň ZŠ a ZŠS

- pejssek Korálek „Osobní bezpečí“ (MP Opava),
- Kyberšikana (Policie ČR),
- výtvarná soutěž MVČR „Svět očima dětí“ (úspěšné umístění žáků).

II. stupeň ZŠ a ZŠS

- vzdělávací program „Rizika internetu a komunikačních technologií“ (Mgr. Látal),
 1. vyplnění online dotazníků,
 2. přednáška pro žáky II. stupně,
- výtvarná soutěž MVČR „Svět očima dětí“ (úspěšné umístění žáků).

Pedagogové:

- přednáška „Rizika internetu a komunikačních technologií“,
- třídnické hodiny,
- online vysílání „Kybershow“,

- projekt „Bezpečnější školy v MSK – přednáška MUDr. Černkové „Dětská psychiatrie“,
- webinář Mgr. Veselé „Omlouvání hodin v době distanční výuky“.

Z důvodu pandemie COVID-19 nebylo možno všechny naplánované akce zrealizovat.

STANOVENÍ CÍLŮ

1. Dlouhodobé cíle

- snížit nárůst negativních jevů u dětí a mládeže výchovou ke zdravému životnímu stylu,
- posilování osobní odpovědnosti za kvalitu svého života,
- zvyšovat zdravé sebevědomí, poznání sebe sama a stanovení reálných cílů v životě,
- vybudovat osobnost člověka s pozitivním hodnotovým systémem, s dovednostmi řešit problémy,
- naučit smysluplně využívat volný čas,
- posilovat komunikační dovednosti, přátelské vazby,
- zlepšit sebeovládání, naučit se zvládat konflikt, stres a úzkost,
- dopřát jednotlivým žákům pocit úspěchu a seberealizace odpovídající jejich osobním možnostem,
- rozvíjet celoživotní dovednosti významné pro začlenění člověka do společnosti,
- zkvalitňovat klima a prostředí školy,

- seznamovat rodiče i ostatní veřejnost s problematikou rizikového chování,
- podávat žákům základní informace: o společensky nežádoucích jevech, jako jsou drogy, šikana, záškoláctví, poruchy příjmu potravy, kyberšikana, homofobie, extremismus, tabák, násilí, krádeže, negativní působení sekt, rizikové sexuální chování, rasismus, intolerance, antisemitismus, o návykových látkách, jejich účincích a negativním vlivu těchto látek na zdraví člověka,
- hledat cesty k řešení problematických situací,
- orientovat se v nabídce institucí, které mohou pomoci (krizová centra, linky důvěry, občanské poradny),
- pomoci nalézt místo v současném světě, plánovat pomoc při hledání smyslu života, seberealizaci navzdory postižení,
- v co největší míře zapojit do programu prevence třídní učitele (projekty, společné akce, třídnické hodiny apod),
- provádět screening, pokud budou odhaleny problémy a nedostatky v určité oblasti, zaměřit se na nápravu a řešení.

2. Střednědobé cíle

- optimalizace vztahů mezi všemi zúčastněnými (pedagog, žák, zákonný zástupce) – klima školy,
- vedení žáků ke schopnosti dělat samostatná a správná rozhodnutí a řešit problémy,
- preventivně předcházet vzniku rizikového chování, v případě vzniku problému co nejrychleji zasáhnout a řešit již vzniklé problémy,
- postupné snižování nevhodného chování,
- další vzdělávání pedagogických pracovníků a školního metodika prevence
- rozšíření nabídky metodických materiálů,

- vedení žáků ke sledování nástěnky primární prevence, vést je k reakcím na informace,
- neustálé rozšiřování spolupráce s jinými školami a mimoškolními institucemi,
- spolupráce všech pedagogických pracovníků se školním metodikem prevence,
- aktivní zapojení všech pedagogických pracovníků na dotváření MPP.

3. Krátkodobé cíle

Vymezení cílové skupiny:

Žáci:

- zvýšení informovanosti žáků o drogové problematice,
- rozvíjení zdravého životního stylu,
- zakomponování témat prevence RCH do jednotlivých výukových předmětů (sexuální výchova, využívání volného času, dopravní výchova),
- hodiny českého jazyka a výtvarné výchovy jsou zaměřeny na tvorbu literárních a výtvarných děl, která jsou zasílána do celostátních soutěží,
- dopravní výchova v praxi (výlet na tandemových kolech, dopravní hřiště),
- rozšiřování informovanosti o nebezpečí šikany a kyberšikany,
- zvýšení informovanost žáků o nebezpečí závislosti na virtuálním světě,
- zapojení do zájmových kroužků jak nadaných, tak i rizikových dětí,
- zapojení žáků do školních projektů,
- využívání nově zakoupených interaktivních výukových programů z oblasti prevence RCH v hodinách občanské a rodinné výchovy,
- vedení ke vzájemné pomoci a ohleduplnosti,
- vedení žáků k sociální a právní odpovědnosti za sebe a svá jednání,
- vedení ke smysluplnému trávení volného času,

- vštěpování takových dovedností a znalostí, které budou moci žáci dobře uplatnit v životě,
- provádění screeningu.

Pedagogové:

- účast na seminářích v oblasti prevence,
- účast na krajské konferenci metodiků prevence v Malenovicích,
- tvorba MPP na daný školní rok,
- třídnické hodiny,
- účast na seminářích určených pedagogickým pracovníkům,
- realizace projektů,
- akce „sborovna“.

Rodiče:

- zlepšení komunikace,
- zapojení do školních aktivit,
- nabídka konzultačních hodin – dle domluvy,
- poradenství,
- účast na školních akcích,
- informační nástěnka pro rodiče (u hlavního vchodu školy).

SOUBOR AKTIVIT PRO JEDNOTLIVÉ CÍLOVÉ SKUPINY

VE ŠKOLNÍM ROCE 2021/2022

Žáci:

- OČMS – stanoviště prevence RCH,
- výlet výherců soutěže MVČR „Svět očima dětí“ do Prahy na akci Dětský den, který je spojený s předáváním cen za výtvaná díla našich žáků,
- vzdělávací program z oblasti rizikového sexuálního chování mládeže pro žáky 8. a 9. ročníku ZŠ (Zdravotní ústav Ostrava),
- beseda HIV/AIDS pro žáky 8. a 9. ročníku ZŠ (Česká společnost AIDS pomoc, z.s.),
- vzdělávací program „Rizika kouření“ pro žáky II. stupně ZŠ (Zdravotní ústav Ostrava),
- beseda na téma „Poruchy příjmu potravy“ (HELP P3 - Slezské gymnázium Opava),
- dopravní hřiště v Malých Hošticích pro žáky I. stupně ZŠ a ZŠS (MP Opava),
- sledování filmů s aktuální problematikou prevence RCH – („V síti“ - YouTube),
- výtvarná a literární soutěž „Svět očima dětí“ – 19. ročník (MVČR).

Pedagogové:

- účast na schůzkách školních metodiků prevence,
- účast na 13. Krajské konferenci k prevenci rizikového chování dětí a mládeže,
- spolupráce se zainteresovanými složkami a školami,
- aktualizace literatury,
- projekty, třídnické hodiny, začlenění prvků PRCH do vyučovacích hodin v rámci vzdělávacích programů,
- semináře a aktivity dle aktuální nabídky během školního roku,
- třídnické hodiny – zaměření se na problém záškoláctví a nutnosti omlouvat zameškané hodiny prostřednictvím školního portálu,
- publikace preventivních aktivit - časopis Poškoláček, webové stránky školy, tisk.

Rodiče:

- rizika internetu a komunikačních technologií „Nebud' obět“ (Mgr. Látal),
- seznámení rodičů se Školním řádem, zejména s povinností omlouvat žáka při absenci,
- informační nástěnka s aktualitami z oblasti PRCH (aktuální kontakty na organizace),
- přednášky pro rodiče.

JAK TOHO CHCEME DOSÁHNOUT

Školní metodik prevence se zúčastní konference ŠMP, schůzek i různých školení a seminářů určených pro ŠMP, zapojí se do vyhlášených projektů, které se týkají prevence rizikového chování. Ostatním učitelům nabídne materiály a informace, které na těchto vzdělávacích akcích získal.

Pedagogičtí pracovníci budou spolupracovat s metodikem prevence a aktivně se podílet na plnění plánů prevence.

Školní metodik prevence bude rovněž spolupracovat s městskou i státní policií, organizacemi, které zajišťují pro žáky naší školy přednášky a besedy, s metodikem prevence v PPP.

S MPP i preventivními aktivitami jsou seznámeni také nepedagogičtí pracovníci, rodiče i široká veřejnost prostřednictvím webových stránek a školního portálu.

REALIZACE PREVENCE VE VÝUCE

Náplň Minimálního preventivního programu je součástí tematických plánů jednotlivých předmětů (Výchova k občanství, Výchova ke zdraví, Prvouka, Přírodověda, Přírodopis, Tělesná a Pohybová výchova ad.) Vyučující se témata prevence snaží uplatnit také v třídnických hodinách.

1.– 3. ročník – žák

- rozliší vhodné a nevhodné chování,
- respektuje pravidla soužití mezi žáky a učiteli,
- pozná smysl slov – osobní bezpečí, ohrožení,
- vyhledá pomoc v případě osobního nebezpečí nebo ohrožení cizí osobou,
- pojmenuje zdravotní rizika spojená s kouřením, pitím alkoholu,
- pozná pojem závislost,
- pozná jednoduché způsoby odmítání návykových látek,
- rozpozná nebezpečí šikanování a týrání,
- vyjmenuje základní lidské potřeby zdravého životního stylu.

4.- 6. ročník - žák

- má povědomí o zdraví jako lidské hodnotě,
- osvojuje si zdravý životní styl,
- rozpozná rizika spojená s užíváním návykových látek,
- předvede způsoby odmítání návykových látek ve styku se svými vrstevníky,
- uvědomuje si nebezpečí závislosti na PC, televizi, hracích automatech,
- popíše patologické formy chování,
- rozpozná projevy lidské nesnášlivosti,
- vyhledá instituce a telefonní čísla, kde může požádat o pomoc,
- přijímá a respektuje pravidla spolupráce v kolektivu.

7. - 10. ročník – žák

- pozná význam harmonických vztahů pro zdravý životní styl a zdraví,
- respektuje odlišné názory, způsoby chování a myšlení,
- respektuje kulturní odlišnosti, názory, chování a myšlení lidí,
- uplatňuje vhodné způsoby řešení neshod se spolužáky, snaží se o řešení nenásilným způsobem,
- poznává vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích,

- přijímá, respektuje pravidla soužití mezi spolužáky,
- seznamuje se s dokumenty upravující lidská práva a sociálně právní ochranu dětí,
- poznává činnost důležitých orgánů právní ochrany občanů,
- uvědomuje si podstatu protiprávního jednání a právní odpovědnost za případné protiprávní činy,
- chápe význam zdraví ve složce fyzické, duchovní, sociální,
- dokáže zhodnotit vhodné a nevhodné zdravotní návyky,
- uvědomuje si pozitivní vliv aktivního pohybu, relaxace, duševní hygieny,
- ví, že zneužití dítěte je trestné,
- ví, jak pomoci lidem v ohrožení,
- ví, kde hledat pomoc v krizových životních situacích,
- diskutuje o rizicích zneužívání drog,
- poznává účelné modely chování v krizových situacích (šikanování, týrání, sexuální zneužívání) a osvojuje si správné rozhodování v situacích ohrožení,
- rozpozná manipulativní reklamu a informace,
- zná pojem náboženská sekta a s ní spojená rizika,
- zná rizika internetu a elektronické komunikace.

ZÁJMOVÁ ČINNOST, AKCE A SPOLUPRÁCE

Činnost zájmových kroužků

- Pěvecký kroužek,
- Plavání (ve spolupráci s LRC Opava),
- Keramický kroužek,
- Sportovní dovednosti,
- Kroužek „Šikulové“.

Projekt „Učíme se v každém věku III.“

- Klub doučování žáků.

Kontakty s jinými organizacemi, akce školy

- spolupráce s Městskou policií v Opavě,
- spolupráce s Policií ČR,
- každoroční účast ve výtvarné a literární soutěži vyhlášené Ministerstvem vnitra ČR „Svět očima dětí“,
- spolupráce s Armádou ČR,
- spolupráce s MMO - odbor protidrogové prevence (Bc. Polášková),
- projekty týkající se prevence RCH,
- společné akce, ve kterých se prolíná tematika prevence s tematikou environmentální,
- spolupráce s metodikem prevence v PPP (Mgr. Šimečková),
- ochrana člověka za mimořádných situací,
- vánoční a velikonoční tradice a zvyky,
- činnost zájmových kroužků ve škole i mimo školu,
- návštěvy kulturních akcí a vystoupení,
- účast ve sportovních soutěžích,
- besedy v knihovně,
- školní časopis „Poškoláček“,
- mikulášská nadílka,
- maškarní karneval,
- Den matek,
- Den dětí,

- opékání na školní zahradě,
- výlety na tandemových kolech,
- olympiáda TP,
- škola v přírodě,
- lyžařský výcvik,
- školní výlety.

SPOLUPRÁCE S RODIČI

- zahájení školního roku,
- maškarní karneval,
- Den matek,
- společné opékání na školní zahradě,
- třídní výlety na konci školního roku,
- konzultační hodiny dle domluvy,
- předávání informací o žákovi (pohovory dle potřeby, TS),
- Den otevřených dveří,
- elektronické ŽK.

LITERATURA, METODICKÉ A VÝUKOVÉ MATERIÁLY

- interaktivní výukový program „ Drogy trochu jinak“ (neomezená licence)

CD (u ŠMP)

- Když musíš, tak musíš,
- Pravda o drogách,
- Mezi nimi,
- Láska ano - děti ještě ne,
- Poruchy příjmu potravy,
- V síti – film.

Literatura (v učitelské knihovně, u ŠMP)

- Krejčová,L. Specifické poruchy učení a chování. Edika
- Psychopatie pro pomáhající profese. Portál
- Krejčířová,D. Psychodiagnostika dětí a dospívajících. Portál
- Riefová,S.F. Neklidné a nesoustředěné dítě ve škole. Portál
- Nešpor,K. Vaše děti a návykové látky. Portál
- City, sex,aids.
- Matějček, Z. Děti, rodina a stres. Galén

Nešpor, K. Jak předcházet problémům s návykovými látkami na ZŠ aSŠ.
Spotpropag

- Nešpor, K. Zásady efektivní primární prevence. Sportpropag
- Havrdová, E. Tvorba a realizace projektů prevence kriminality mládeže
- Nešpor, K. Jak přestat brát drogy. Praha
- Nešpor, K. Alkohol, drogy a vaše děti. Praha
- Pokorný,R. Policejní pohádky. KŘP MS

Webové stránky

- www.e-bezpeci.cz
- www.prevence-info.cz
- www.seznamsebezpečně.cz
- www.minimalizacesikyny
- www.detskaprava.cz
- www.zivot-bez-zavislosti.cz
- www.ped.muni.cz/normalnijenekourit
- www.odvykani-koureni.cz
- www.slzt.cz

Součástí MPP je **Krizový plán školy, přehled platné legislativy, evaluace MPP za loňský školní rok 2020/2021 a Program proti šikanování.**

Vyhodnocení MPP 2021/2022 bude provedeno na konci školního roku a přiloženo k dokumentu.

Minimální preventivní program je k dispozici **u ředitelky školy, ve sborovně, u školního metodika prevence a na webových stránkách školy**
www.skolaprotp.cz

V Opavě 13. 9. 2021

Mgr. Renata Řezníčková
školní metodik prevence

Mgr. Silvie Häuserová
ředitelka školy

PŘÍLOHA Č. 1: KRIZOVÝ PLÁN ŠKOLY

Krizový plán je dokument, upravující postupy při řešení krizových situací ve škole. Vychází z těchto dokumentů:

- **Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních č.j. 21291/2010-28**, všech 22 příloh vydaných a pozměněných v r. 2015 – 18.
- **Metodický pokyn MŠMT k prevenci a řešení šikany ve školách a školských zařízeních, č. j.: MSMT-21149/2016**

Problémová situace:

1. Záškoláctví

Dle metodického pokynu č. j. 10 194/2002-14 k jednotnému postupu při uvolňování a omlouvání žáků z vyučování, prevenci a postihu záškoláctví se na prevenci záškoláctví podílí třídní učitel, výchovný poradce a školní metodik prevence spolu s ostatními učiteli a zákonnými zástupci žáka. Součástí prevence je pravidelné zpracovávání dokumentace o absenci žáků, spolupráce se zákonnými zástupci žáka, včasné odhalení příčin záškoláctví žáků a přijetí příslušných opatření, provádění výchovných rozhovorů se žáky, spolupráce s institucemi pedagogicko-psychologického poradenství, konání výchovných komisí ve škole, spolupráce s orgány sociálně právní ochrany dětí apod.

- třídní učitel informuje výchovného poradce, metodika prevence a vedení školy,
- třídní učitel kontaktuje zákonné zástupce dítěte, v součinnosti s výchovným poradcem a školním metodikem prevence svolávají výchovnou komisi,
- pokud nedojde k nápravě, ŠMP kontaktuje OSPOD , svolává se výchovná komise s účastí orgánů OSPOD,
- při více než 150 neomluvených hodinách se kontaktuje Policie ČR,
- udělení kázeňského opatření za záškoláctví se řídí klasifikačním řádem školy.

2. Úraz

Školní úraz je úraz, který se stal žákovi při vyučování ve škole, při výletech, exkurzích organizovaných školou. Školním úrazem není úraz, který se stal např. na cestě do školy a zpět. V případě úrazu žáka bude zákonný zástupce neprodleně telefonicky informován pracovníkem školy. V případě úrazu, který si žádá rychlé odborné lékařské ošetření, kontaktuje škola neprodleně rychlou lékařskou pomoc a zajišťuje doprovod do zdravotnického zařízení. Každý úraz, poranění či nehodu, k níž dojde během vyučování ve třídě, na chodbě nebo hřišti, jsou žáci povinni hlásit ihned svému třídnímu učiteli nebo jinému vyučujícímu, který o něm provede zápis do knihy úrazů.

- vyučující, v jehož hodině k úrazu došlo, nebo dohlízející učitel zajistí v součinnosti s vedením školy ošetření zranění nebo přivolání záchranné služby,
- učitel nebo vedení školy kontaktují rodiče,
- vyučující, který byl úrazu přítomen, zapíše úraz do knihy úrazů,
- v případě absence žáka ve škole v důsledku úrazu delší než dva po sobě jdoucí vyučovací dny, sepíše vyučující záznam o úrazu.

3. Krádež

Krádež je takové jednání, při kterém se někdo zmocní věci, která není jeho a to za účelem si ji ponechat, použít ji apod., aniž by s tím majitel věci souhlasil, nebo o tom byl informován.

Žáci jsou v rámci poučení o bezpečnosti upozorňováni na to, že se jedná o protiprávní jednání, a na sankce, které škola použije v případě, že se někdo krádeže dopustí.

Žáci i zákonní zástupci jsou upozorněni, že nošení cenných věcí (zejména věcí malých rozměrů) do školy je rizikové chování, které může vést k jejich odcizení.

Škola ve školním řádu:

a) Zdůrazňuje, že (cenné) věci, které nesouvisí s vyučováním a vzděláváním, nemají žáci do školy nebo školského zařízení nosit

b) Určuje pravidla pro používání mobilních telefonů

- třídní učitel o události pořídí záznam do Knihy záznamů na základě výpovědi poškozeného. Informuje zákonného zástupce,
- v případě škody většího rozsahu vedení školy vyrozumí Policii ČR.
- zákonný zástupce pachatele informuje třídní učitel vždy až poté, kdy zná přesně příčiny krádeže,
- v případě opakovaných krádeží hlásí vedení školy pracovním OSPOD,
- přestupek je hodnocen různými stupni kázeňských opatření dle klasifikačního řádu školy.

4. Vandalismus

Vandalismus se projevuje ničením školního majetku nebo jeho poškozováním, a ničením majetku ostatních žáků a žákyň, případně dalších členů školní komunity. Jedná se buď o významné útoky na věci, které mají za následek jejich úplné zničení (ulomené části nábytku, prokopnuté dveře, utržené vodovodní kohoutky, utrhané hadice od hasicích přístrojů, zničené školní pomůcky, učebnice, části oblečení) nebo významné poškození (čmáranice a nápisy na zdech nebo školním nábytku, popsané a polité učebnice, oloupané nejrůznější rohy, nalepený toaletní papír na stropě apod.).

Podmínky zacházení se školním majetkem jsou zakotveny ve školním řádu včetně sankcí, které škola použije v případě, že se někdo dopustí úmyslného ničení školního majetku.

Prevenčí vandalismu je důsledné dodržování dohledu nad žáky!

- při vzniklé škodě na školním majetku je třeba vyhotovit záznam do Knihy záznamů a pokusit se odhalit viníka. Záznam vyhotoví osoba, která škodu odhalila, vhodné je také pořídít dokumentační fotografie,
- se vzniklou situací je seznámeno vedení školy,
- náhradu úmyslně způsobené škody škola důsledně vymáhá po zákonných zástupcích žáka, náhrada škody není sankce, ale samozřejmost,

- pokud nedojde mezi zákonnými zástupci nezletilého dítěte a školou k dohodě o náhradu škody a škoda je většího rozsahu, vedení školy informuje Policii ČR,
- v případě opakovaného jednání a v případě selhání výchovných opatření zvolených školou k zabránění ničení školního majetku, hlásí zástupkyně ředitelky školy pracovním OSPOD,
- přestupek je hodnocen různými stupni kázeňských opatření dle klasifikačního řádu školy.

5. Návykové látky

Všem osobám je v prostorách školy zakázáno užívat návykové látky (návykovou látkou se rozumí alkohol, nikotin, omamné látky, psychotropní látky a ostatní látky způsobilé nepříznivě ovlivnit psychiku člověka nebo jeho ovládací či rozpoznávací schopnosti), ve škole s nimi manipulovat (manipulací se rozumí jakékoliv nakládání – tzn. vnášení, nabízení, zprostředkování, prodej, opatření, přechovávání) a současně není z důvodů ochrany zdraví a bezpečnosti osob dovoleno do školy vstupovat pod jejich vlivem.

Výskyt tabákových výrobků

Ve vnitřních i vnějších prostorách školy je kouření zakázáno.

- při přistižení žáka je primárně nutné mu zabránit v další konzumaci. Zajistí pedagogický pracovník, který žáka přistihl,
- tabákový výrobek je třeba žákovi odebrat a zajistit,
- pedagogický pracovník o události sepíše stručný záznam do knihy záznamů s vyjádřením žáka (odkud a od koho),
- pedagogický pracovník informuje třídního učitele a vedení školy, třídní učitel informuje zákonného zástupce o porušení zákazu kouření,
- při opakování vyrozumí škola orgán OSPOD,
- z konzumace tabákových výrobků ve škole jsou vyvozeny sankce stanovené klasifikačním řádem.

Výskyt alkoholu ve škole

Prodej nebo podávání alkoholických nápojů osobám mladším 18 let je v ČR zakázáno. Zakázáno je rovněž osobám mladším 18 let alkohol nabízet, anebo je v konzumaci alkoholu podporovat. Školním řádem škola stanoví zákaz užívání alkoholu v prostorách školy v době školního vyučování i na všech akcích školou pořádaných. Za protiprávní jednání je rovněž považováno navádění jiných žáků k užívání alkoholických nápojů.

Konzumace alkoholu ve škole - v případě, kdy je žák přistižen při konzumaci alkoholu v prostorách školy nebo v době školního vyučování, či v rámci akcí školou pořádaných, je primárně nutné mu v další konzumaci zabránit. Zajistí pedagogický pracovník, který žáka přistihl.

- alkohol je třeba žákovi odebrat a zajistit, aby nemohl v konzumaci pokračovat.
- podle závažnosti momentálního stavu žáka, případně dalších okolností pedagogický pracovník posoudí, jestli mu nehrozí nějaké nebezpečí,
- v případě, kdy je žák pod vlivem alkoholu do té míry, že je ohrožen na zdraví a životě, zajistí pedagogický pracovník v součinnosti s vedením školy nezbytnou pomoc a péči a volá lékařskou službu první pomoci,
- o události sepíše záznam do Knihy záznamů s vyjádřením žáka (zejména odkud, od koho má alkohol), a vyrozumí vedení školy,
- pedagogický pracovník nebo třídní učitel informuje zákonného zástupce a vyzve jej, aby si žáka vyzvedl,
- přestupek je hodnocen různými stupni kázeňských opatření dle klasifikačního řádu školy.

Nález alkoholu ve škole - případě, kdy pracovníci školy naleznou v prostorách školy alkohol, tekutinu nepodrobují žádnému testu.

- o nález ihned uvědomí vedení školy a zákonného zástupce žáka,
- vedení školy uloží tekutinu pro případ usvědčujícího důkazu,
- nálezce provede záznam o události do knihy záznamů.

Alkohol je zadržen u žáka – opět se tekutina nepodrobuje testu na zjištění chemické struktury.

- nález je oznámen vedení školy,
- pedagogický pracovník, který alkohol objevil, sepíše záznam do Knihy záznamů s vyjádřením žáka, u kterého byl alkohol nalezen (nebo který jej odevzdal),
- pedagogický pracovník, který alkohol objevil, uvědomí třídního učitele,
- pedagogický pracovník o nález vyrozumí zákonné zástupce žáka,
- v případě, že se jedná o opakovaný nález u téhož žáka, oznámí zástupkyně ředitelky školy příslušnému orgánu OSPOD,
- v případě držení nebo distribuce návykové látky kontaktuje vedení školy Policii ČR
- o události sepíše záznam do Knihy záznamů
- přestupek je hodnocen různými stupni kázeňských opatření dle klasifikačního řádu školy.

Návykové látky

- pokud má pedagogický pracovník podezření, že žák je pod vlivem návykové látky do té míry, že je ohrožen na zdraví a životě, zajistí v součinnosti s vedením školy nezbytnou pomoc a péči a volá lékařskou službu první pomoci,
- pedagogický pracovník nebo třídní učitel informuje zákonného zástupce a vyzve jej, aby si žáka vyzvedl,
- v případě držení nebo distribuce návykové látky kontaktuje vedení školy Policii ČR, jedná se o trestný čin,
- o události sepíše záznam do Knihy záznamů,
- přestupek je hodnocen různými stupni kázeňských opatření dle klasifikačního řádu školy.

6. Šikana

*Šikanování je jakékoliv chování, jehož záměrem je ublížit, ohrožit nebo zastrašovat žáka, případně skupinu žáků. Spočívá v **cílených a opakovaných fyzických a psychických útocích** jedincem nebo skupinou vůči jedinci či skupině žáků, kteří se neumí nebo nemohou z různých důvodů bránit. Zahrnuje jak fyzické útoky (bití, vydírání, loupeže, poškozování věcí), tak i útoky verbální (nadávky, pomlavy, vyhrožování, ponižování). Šikana se projevuje i v nepřímé podobě jako demonstrativní přehlížení a ignorování žáka či žáků třídní nebo jinou skupinou spolužáků. Rovněž se může realizovat prostřednictvím elektronické komunikace, jedná se o tzv. kyberšikanu.*

Kyberšikana je jednou z forem psychické šikany. Je to zneužití informačních a komunikačních technologií, zejména pak mobilních telefonů a internetu, k takovým činnostem, které mají někoho záměrně ohrožit, ublížit mu.

Důležité znaky šikanování: záměrnost, cílenost, opakování (není podmínkou), nepoměr sil, bezmocnost oběti, nepříjemnost útoku, samoučelnost agrese.

Za šikanování se nepovažuje škádlení a agrese, která nemá znaky šikanování (opakování, záměrnost atd.).

Vyšetřování počáteční šikany - rozhovor s těmi, kteří na šikanování upozornili, a s obětí (oběťmi), rozhovor provede třídní učitel, výchovný poradce nebo metodik prevence.

- nalezení vhodných svědků,
- individuální rozhovory se svědky (nepřípustné je společné vyšetřování agresorů a svědků, hrubou chybou je konfrontace oběti s agresory),
- zajištění ochrany obětem,
- rozhovor s agresory, případně konfrontace mezi nimi,
- rozhovor s rodiči oběti (provede třídní učitel, výchovný poradce a metodik prevence),
- v případě nutnosti následuje práce s třídním kolektivem, možné je i přizvat odborníky,

- ze všech jednání musí být vyhotoven zápis s podpisy zúčastněných, zakládá metodik prevence,
- pro potrestání agresora využití výchovných opatření dle klasifikačního řádu.

Vyšetřování pokročilé šikany – prvotní bezprostřední záchrana oběti, (zastavení skupinového násilí), zde se podílí dohlízející pedagog a přivolání kolegové hlásí incident vedení školy.

- domluva pedagogických pracovníků na spolupráci a postupu vyšetřování,
- zabránění domluvě agresorů (agresory je vhodné úplně oddělit),
- pomoc a podpora oběti – v případě nutnosti vedení školy kontaktuje lékaře, souběžně probíhá oznámení Policii ČR a kontaktují se zákonní zástupci. Je vhodné kontaktovat také specialistu na šikanu,
- následně proběhne vlastní vyšetření incidentu dle pravidel,
- ze všech jednání musí být vyhotoven zápis s podpisy zúčastněných,
- pro potrestání agresora využití výchovných opatření dle klasifikačního řádu
- při jednání s rodiči oběti i agresora je nutná přítomnost více zástupců školy (např. ředitelka školy, třídní učitel, výchovný poradce, metodik prevence),
- pedagogičtí pracovníci musí postupovat ve shodě,
- při jednání s rodiči šikanovaného je nutné je ubezpečit o snaze dítě ochránit,
- ze všech jednání je nutné vyhotovit zápis, zakládá metodik prevence.

7. Kyberšikana

Kyberšikana Charakteristika Kyberšikanu definujeme jako zneužití ICT, zejména pak mobilních telefonů a internetu, k takovým činnostem, které mají někoho záměrně ohrožit, ublížit mu. Zejména se jedná o útoky pomocí e-mailů, sms zpráv, vyvěšování urážlivých a nepravdivých materiálů na internetové stránky. Podobně jako u šikany tváří v tvář se jedná o úmyslné chování, kdy je oběť napadána útočníkem nebo útočníky. Povaha a provedení útoků pak určuje její závažnost. Doporučený postup při zjištění kyberšikany:

- důsledně vyšetřit všechny incidenty a podezření,
- doporučit oběti, aby okamžitě ukončila komunikaci s útočníkem,
- zajistit a archivovat všechny důkazy kyberšikany,
- požádat útočníka, aby se svého jednání zdržel, upozornit ho na protiprávní jednání,
- znesnadnit útočníkovi jeho chování – zamezit přístup (změna e-mailové adresy, telefonního čísla, vymazání profilu apod.),
- informovat rodiče agresora o tom, že chování jejich dítěte je bráno vážně a na škole nebude tolerováno,
- informovat a poučit rodiče oběti,
- závažné případy - oznamovací povinnost školy vůči orgánům OSPOD (pokud je pachatel odhalen), případně oznámit (škola či zákonní zástupci) na Policii ČR, popř. podat trestní oznámení na neznámého pachatele
- přestupek je hodnocen různými stupni kázeňských opatření dle klasifikačního řádu školy.

8. Násilí, extremismus, rasismus, xenofobie, antisemitismus

Rasistické chování je takové, které na základě přisouzení psychických a mentálních schopností a dovedností skupinám definovaným podle biologického, rasového či národnostního původu příslušníky těchto skupin, nepřiměřeně nebo negativně hodnotí a případně (ve formě „tvrdého rasismu“) je i poškozuje. Xenofobní chování je takové, které na základě subjektivně stanovených prvků cizosti (jinakosti) vyvolává obavy ze subjektů, které jsou jako cizí pojímány a v krajních případech může vést k jejich poškozování, což vyvolává protireakci. Antisemitské jednání je takové, které poškozuje objekt židovského charakteru kvůli tomu, že tomuto objektu přisuzuje určité negativní vlastnosti či symbolický význam na základě subjektivní percepce židovství. Za extremistické chování lze považovat takové, které je vědomě konáno ve prospěch politických, náboženských a etnických hnutí a ideologií, která směřují proti základům demokratického ústavního státu. U studentů/žáků se zpravidla jedná pouze o dílčí postoje a formy podpory, které mají často pouze slabý ideologický základ.

- je třeba zjistit hloubku extremistického přesvědčení u jednotlivců, případně vazby na extremistickou skupinu mimo školu. Zároveň je třeba zjistit rozšíření uvedených postojů v kolektivu, třídě, škole,
- je třeba okamžitě a razantně vystoupit proti projevům intolerance mezi žáky. V případě zjištění hlouběji zakotvených postojů (opakované verbální či vizuální projevy s možným extremistickým podtextem, účast žáka v extremistické partě, užití násilí s extremistickým podtextem) informujeme rodiče a nabídneme jim spolupráci,
- v případě závažných projevů (především násilných) informujeme Policii České republiky (podezření na promyšlenou a extremisticky, rasisticky, xenofobně nebo antisemitsky motivovanou činnost a na takto motivované vážnější formy násilí),
- ve výuce se zaměříme na vysvětlení této problematiky, pozveme experty k diskuzi se žáky,
- přestupek je hodnocen různými stupni kázeňských opatření dle klasifikačního řádu školy.

9. Poruchy příjmu potravy a sebepoškozování

Mezi poruchy příjmu potravy (PPP) patří mentální anorexie – bulimie a také přejídání spojené s jinými psychickými poruchami. U PPP jsou typické obavy z tloušťky, manipulace s jídlem, sloužící ke snížení hmotnosti, a zkreslené vnímání vlastního těla. Nejčastěji se projevují během dospívání a ranné dospělosti, ale mohou se rozvinout i v pozdějším věku nebo naopak v dětství.

Příznaky

- zvracení s jakoukoliv argumentací,
- vnímá sebe sama jako příliš tlustou/tlustého,
- nespavost, nesoustředěnost,
- při vzniku onemocnění před pubertou je tato opožděna či zastavena,
- kožní problémy a zhoršená kvalita vlasů.

Sebepoškozování je agresivní chování člověka, které je nasměřováno proti němu samotnému. Pro sebepoškozování je charakteristické, že se opakuje, je návykové.. Ve společnosti se o něm ví a mluví velmi málo, s tímto problémem se však potýká mnoho osob, především dospívajících.

- informovat třídního učitele, výchovného poradce, metodika prevence, následně třídní učitel informuje rodiče,
- rodiče informujeme vždy, když dítě výrazně zhubne, opakovaně bylo přistiženo, že zvrací nebo se sebepoškozuje (stačí informace od vrstevníků).
- Pokud rodiče odmítají řešit situaci, je nutné se spojit s pediatrem, popř. OSPOD (možnosti a limity pedagoga),
- doporučit nebo zprostředkovat kontakt s lékařem nebo psychologem.

10. Syndrom CAN

Jedná se o známky poranění, například o modřiny, otoky, řezné rány, otisky dlaně a prstů, stopy po opaření, popálení cigaretou, lysinky ve vlasech, trvalý hlad, podvýživa, špatná hygiena, zkažené zuby, nedostatečné oblečení, vyčerpanost a přepracovanost, změny v chování, dlouhodobá depresivní nálada, stísněnost, nezáměr o dění kolem, sebepoškozování, potíže se soustředěním, zhoršení prospěchu. Je třeba dávat pozor zvláště při opakování.

- důležitá je všímavost pedagoga, zda dítě nese nějaké stopy týrání. Jde o změny chování žáka či o fyzické známky vypovídající o násilném zacházení s dítětem,
- vyučující informuje třídního učitele a výchovného poradce. Tyto dvě osoby sdělí podezření řediteli školy. V týmu, na základě zjištění od dalších vyučujících dítěte, záležitost vyhodnotí a oznámí podezření OSPOD. Tím splní oznamovací povinnost, která škole vyplývá dle § 10 odst. Č. 4, zákona č. 359/1999 Sb., o sociálně právní ochraně dětí,
- vyučující/třídní učitel se citlivým způsobem v soukromí může dítěte dotázat na jím zaznamenané projevy (o pohovoru učiní záznam). Je nutné respektovat případnou neochotu dítěte o věci mluvit. V případě sexuálního podtextu

je nezbytné vyvarovat se podsouvání odpovědí dítěti, zaznamenat co nejpresněji sdělení dítěte. Dále doporučujeme věc více nerozebírat a neprodleně skutečnost oznámit na OSPOD,

- další kroky škola činí ve spolupráci s OSPOD či orgány činnými v trestním řízení. Při podezření z týrání, zvláště sexuálního zneužívání, je kontaktování rodiny spíše nežádoucí. Naopak u zanedbávání je spolupráce školy a rodiny žádaná.

11. Rizikové chování v dopravě

Rizikové chování v dopravě můžeme obecně charakterizovat jako takové jednání, které vede v rámci dopravního kontextu k dopravním kolizím a následně k úrazům nebo úmrtím.

Dopravní výchova

- dopravní besedy v prostředí školní třídy – může vést dopravní policista, dopravní psycholog, vyškolený pedagog,
- použití multimediálních pomůcek – ilustrace prostřednictvím audiozáznamu, PC her, přehrávání scének, různých ilustrovaných materiálů (např. pro výuku dopravního značení – více informací v odkazech na literaturu),
- praktický nácvik na dopravním hřišti,
- exkurze (pracoviště dopravní policie, dopravní podnik aj.).

12. Dodržování pravidel prevence vzniku problémových situací týkajících se žáků s PAS ve školách a školských zařízeních za účelem zajištění bezpečnosti a ochrany jejich zdraví.

Poruchy autistického spektra (dále jen „PAS“) jsou skupinou poruch, které se diagnostikují na základě projevů chování. V Mezinárodní klasifikaci nemocí (MKN - 10) jsou označovány jako pervazivní (všepřonikající) vývojové poruchy, mezi které jsou řazeny mj. dětský autismus, atypický autismus, Rettův syndrom, Aspergerův syndrom, jiné pervazivní vývojové poruchy, pervazivní vývojová porucha nespecifikovaná.

Základní diagnostická triáda PAS zahrnuje různou míru narušení v těchto oblastech:

- sociální interakce a sociálního chování,

- *verbální i neverbální komunikace,*
- *v oblasti představitivosti a hry, omezených vzorců chování, zájmů nebo aktivit.*

Stupeň závažnosti poruch bývá různý, typická je také značná variabilita projevů. I v případě nejlehčích forem postižení zhoršují sociabilitu a ztěžují zařazení jedince do společnosti.

- ředitel školy určí pedagogického pracovníka, který bude odpovídat za spolupráci se školským poradenským zařízením, v jehož péči daný žák s PAS je,
- pověřený pedagogický pracovník seznámí s obecnými specifiky diagnózy PAS a zásadami pro předcházení rizikových projevů chování pedagogické i nepedagogické pracovníky školy, kteří budou s žákem v kontaktu při výuce, v družině, při odborném výcviku, v tělocvičně, ve školní jídelně atd., se zásadními a podstatnými informacemi o individuálních zvláštnostech a potřebách daného žáka. O této skutečnosti bude vyhotoven písemný zápis s podpisy všech zúčastněných,
- pověřený pedagogický pracovník úzce spolupracuje s třídním učitelem žáka, asistentem pedagoga a školním metodikem prevence, ve spolupráci s metodikem prevence organizuje kasuistické semináře pro sdílení dobré i špatné praxe v oblasti prevence a předcházení vzniku nežádoucího chování žáků s PAS, nebo v oblasti řešení akutních rizikových situací,
- třídní učitel, případně jím pověřený asistent pedagoga, úzce spolupracuje se zákonnými zástupci žáka a pravidelně je kontaktuje ve snaze získání aktuálních informací o případných změnách. Dle nastavených pravidel školy sám, nebo prostřednictvím určeného pracovníka školy, rovněž kontaktuje klíčového pedagoga školské poradenské zařízení, v jehož péči je žák s PAS veden,
- třídní učitel, případně jím pověřený asistent pedagoga, pravidelně informuje zákonné zástupce žáka o průběhu vzdělávání. Neprodleně informuje zákonné zástupce žáka a pověřeného pracovníka školy o změnách v chování, změnách aktuálního zdravotního stavu, projevech rizikového chování žáka, o plánovaných nebo náhlých změnách ve školním prostředí oproti standardu,

- třídní učitel při práci s třídním kolektivem vždy zohledňuje věk žáků. Způsobem přiměřeným věku žáků formou nejrozličnějších metod rozvíjí schopnost diskutovat, pracovat v týmu a respektovat ostatní, uvědomovat si význam a podstatu pomoci a solidarity mezi lidmi, vzájemné úcty a snášenlivosti,
- třídní učitel v případě potřeby a po dohodě se zákonným zástupci spolupracuje s lékařskými specialisty, v jejichž péči žák s PAS je - především s praktickým lékařem pro děti a dorost, dětským psychiatrem, případně dětským klinickým psychologem.

13. Negativní působení sekt

Pod pojmem „sekta“ rozumíme v kontextu primární prevence rizikového chování určitou ohraničenou sociální skupinu, jejíž členové sdílejí ideologický koncept, jehož prostřednictvím se skupina vymezuje vůči svému okolí, a dochází při tom k postupné sociální izolaci, manipulaci a ztrátě soukromí.

- nikdy nezesměšňujeme nebo nedegradujeme (nejen mediální) „idoly“,
- máme-li podezření, že se ve vašem okolí objevil nějaký problém z této oblasti, vždy se snažíme získat co nejvíce informací, než začneme jednat,
- pokud už se rozhodneme jednat, mějme přehled o tom, jaké jsou aktuální informace – tedy co žáci čtou, co poslouchají nebo co sledují v televizi,
- nikdy striktně nekážeme a neodsuzujeme, spíše vysvětlujeme a snažíme se o posilování pouta důvěry,
- vyhýbáme se tomu, abychom nějaká témata tabuizovali – mluvit se dá i o satanismu, jde jen o to, jak,
- snažíme se vždy poskytovat co nejobjektivnější informace za využití všech dostupných uvedených zdrojů,
- nesnažíme se vnucovat „správný“ pohled na věc a necháme zaznít i jiné názory – nejlépe v moderované diskusi,
- snažíme se situaci konzultovat s odborníky.

14. Rizikové sexuální chování

U dětí a dospívajících je možno rizikovost zpozorovat u nevhodných sexuálních projevů. Je potřeba je rozlišit od projevů normální sexuální zvědavosti, experimentace s vlastním tělem i tělem druhých dětí. Za rizikové sexuální chování pokládáme předčasný začátek pohlavního života, vysokou frekvenci pohlavních styků, náhodné známosti, promiskuitu, prostituční chování, krvavé sexuální praktiky, styk bez použití kondomu (vaginální, anální a orální). V širším slova smyslu se k němu řadí i další ovlivňující faktory, například asociální chování, agresivita, užívání alkoholu a drog. Projevy rozvoje sexuální deviace u dětí mohou souviset se zvýšenou agresivitou, týráním zvířat, nápadnou neobratností při dvoření, chyběním empatie, nutkavou masturbací, atypickým sexuálním vývojem, u chlapců se zvyšuje fyzická agrese a u dívek spíše sebepoškozování (varující je triáda symptomů: noční pomočování i po dvanáctém roce života, krutost ke zvířatům a žhářství). Projevy sexuální deviace je třeba podchytit včas a také dítěti včas poskytnout adekvátní pomoc, díky tomu se může předejít spáchání trestného činu, který ničí životy všech lidí v jeho dosahu.

- základní strategií je, že je potřeba brát každé sdělení dítěte vážně,
- všímání si tělesných změn i chování dítěte,
- upozornění rodičů, doporučení navštívit odborníka,
- zjištěné násilí páchané na dítěti, i tedy sexuální, je dospělý povinen ohlásit orgánům OSPOD nebo Policii ČR.

Přílohou krizového plánu je Kniha záznamů rizikového chování.

15. COVID – 19

- dodržování zásad osobní hygieny (umývání rukou, desinfekce, používání jednorázového kapesníku, časté větrání ve třídách),
- úklid a desinfekce prostor školy,
- desinfekce rukou při vstupu do školy (desinfekční stojan u hlavního vchodu do školy),
- ochrana dýchacích cest rouškou,
- nevpouštění osob s infekčním onemocněním do budovy školy,
- omezení pohybu cizích osob v budově školy,
- omezení školních a mimoškolních aktivit (na základě nařízení MZ dle vývoje epidemiologické situace),
- při přetrvávajících příznacích infekčního onemocnění, které jsou projevem chronického onemocnění včetně alergie, je umožněn vstup do školy pouze v případě, prokáže-li dotyčný žák či zaměstnanec školy, že netrpí infekčním onemocněním,
- při výskytu známky akutního onemocnění škola zajistí oddělení dítěte od ostatních dětí do izolace (tato místnost je ve škole viditelně označena) a zajistí dohled zletilé fyzické osoby (asistent pedagoga), třídní učitel neprodleně tuto skutečnost oznámí zákonnému zástupci a informuje jej o nutnosti bezodkladného vyzvednutí dítěte ze školy,
- pokud se u zaměstnance školy objeví příznaky infekčního onemocnění , školu opustí v nejkratším možném čase s použitím roušky a dodržením dalších obecně známých pravidel chování a jednání při podezření na nákazu tímto virem,
- v případě výskytu onemocnění školu kontaktuje příslušná KHS a ta sdělí škole další pokyny, případně rozhodne o protiepidemiologických opatřeních,
- v případě krizových nebo mimořádných opatřeních škola poskytne výuku distančním způsobem.

VÝCHOVNÁ OPATŘENÍ

Porušení školního řádu	Postih
Šikana, kyberšikana	Snížený stupeň z chování Dle závažnosti šetření s pomocí specialisty na šikanu Kontaktovat lékaře Oznámení rodičům Oznámení Policii ČR
Záškoláctví 1–10 neoml. hodin	Důtka třídního učitele, oznámení rodičům, pohovor
Záškoláctví 10 - 25 neoml. hodin	Důtka ředitele školy, oznámení rodičům, pohovor
Záškoláctví 25 a více neoml. hodin	Snížená známka z chování, výchovná komise, hlášení orgánům OSPOD
Záškoláctví 150 a více neoml. hodin	Snížená známka z chování, hlášení orgánům OSPOD, Policii ČR
Kouření , alkohol Opakovaně	Snížený stupeň z chování Oznámení rodičům Orgánům OSPOD
Držení, distribuce, zneužívání návykových látek	Snížený stupeň z chování Ohlášení rodičům Orgánům OSPOD - opakovaně
Krádež, vandalismus, násilí, extremismus, antisemitismus, rasismus, agrese, rizikové sexuální chování	Snížený stupeň z chování Oznámení rodičům Orgánům OSPOD V případě škody vyššího rozsahu ohlášení Policii ČR

PŘÍLOHA Č. 2: LEGISLATIVA

Přehled vybraných platných předpisů pro oblast prevence rizikových projevů chování u dětí a mládeže MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ, MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

Legislativní předpisy

- **Zákon č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon)**, ve znění pozdějších předpisů, ve znění účinném od 1. 9. 2018.
 - **Vyhláška č. 72/2005 Sb.**, o poskytování poradenských služeb ve školách a školských poradenských zařízeních, novela vyhlášky **197/2016 Sb.**
 - **Vyhláška č. 74/2005 Sb.**, o zájmovém vzdělávání, ve znění účinném od 1. 9. 2018.
 - **Vyhláška č. 364/2005 Sb.**, o vedení dokumentace škol a školských zařízení a školní matriky a o předávání údajů z dokumentace škol a školských zařízení a ze školní matriky (vyhláška o dokumentaci škol a školských zařízení), ve znění účinném od 1. 9. 2018.
 - **Vyhláška č. 15/2005 Sb.**, kterou se stanoví náležitosti dlouhodobých záměrů, výročních zpráv a vlastního hodnocení školy, ve znění účinném od 1. 1. 2005 .
 - **Vyhláška č. 48/2005 Sb.**, o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky, ve znění účinném od 1. 9. 2018.
 - **Vyhláška č. 27/2016 Sb.** o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků nadaných, účinné znění od 1. 1. 2018.
 - **Vyhláška č. 282/2016 Sb.** o požadavcích na potraviny, pro které je přípustná reklama a které lze nabízet k prodeji a prodávat ve školách a školských zařízeních, ve znění účinném od 1. 9. 2018.
- **Zákon č. 563/2004 Sb., o pedagogických pracovnících**, ve znění účinném od 1. 9. 2016.
 - **Vyhláška č. 317/2005 Sb.**, o dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, akreditační komisi a kariérním systému pedagogických pracovníků, ve znění účinném od 1. 9. 2017.
- **Zákon č. 109/2002 Sb., o výkonu ústavní výchovy nebo ochranné výchovy ve školských zařízeních** a o preventivně výchovné péči ve školských zařízeních a o změně dalších zákonů, ve znění účinném od 1. 7. 2002
 - **Vyhláška č. 438/2006 Sb.**, kterou se upravují podrobnosti výkonu ústavní výchovy a ochranné výchovy ve školských zařízeních, ve znění účinném od 1. 9. 2017.
 - **Vyhláška č. 458/2005 Sb.**, kterou se upravují podrobnosti o organizaci výchovně vzdělávací péče ve střediscích výchovné péče

Odkaz na zákony, vyhlášky MŠMT:

www.msmt.cz (ministerstvo → legislativa → zákony, vyhlášky aj.)

Odkaz na právní výklady legislativy MŠMT:

<http://www.msmt.cz/dokumenty/pravni-vyklad-msmt?highlightWords=pr%C3%A1vn%C3%AD+v%C3%BDklady>

Vnitroresortní předpisy a dokumenty

Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních č.j. 21291/2010-28, všech 22 příloh vydaných a pozměněných v r. 2015 – 18.

Metodický pokyn MŠMT k **prevenci a řešení šikany** ve školách a školských zařízeních, č. j.: MSMT-21149/2016

Metodický pokyn MŠMT k **výchově proti projevům rasismu, xenofobie a intolerance**, č.j.: 14 423/1999-22 (Věstník MŠMT sešit 5/1999)

Metodický pokyn k jednotnému postupu při uvolňování a omlouvání žáků z vyučování, **prevenci a postihu záškoláctví** č.j.: 10194/2002-14

Metodický pokyn k zajištění bezpečnosti **ochrany zdraví** dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních zřizovaných MŠMT, č.j. 37 014/2005-25

Metodické doporučení k bezpečnosti žáků a studentů ve školách a školských zařízeních: **Minimální standard bezpečnosti**, č.j.: 1981/5015-1

Metodické doporučení pro práci s **Individuálním výchovným programem** v rámci řešení rizikového chování žáků, č.j. MSMT-43301/2013

Metodické doporučení ke zřízení funkce **asistenta pedagoga**, Č.j.: MSMT-7502/2015
Spolupráce předškolních zařízení, škol a školských zařízení s Policií ČR při prevenci a při vyšetřování kriminality dětí a mládeže a kriminality na dětech a mládeži páchané, č.j.:25884/2003-24

Využití **právních opatření při řešení problémového chování** žáků na školách, MŠMT, únor 2014

Pravidla pro rodiče a děti k bezpečnějšímu **užívání internetu**, č.j.: 11 691/2004-24
Metodický pokyn k upřesňující podmínky **činnosti středisek výchovné péče**, č.j.MSMT-7742007-24

Nařízení vlády č. 75/2005 Sb., o stanovení **rozsahu přímé vyučovací, přímé výchovné, přímé speciálně pedagogické a přímé pedagogicko-psychologické činnosti** pedagogických pracovníků, ve znění pozdějších předpisů, ve znění nařízení vlády č. 239/2015 Sb.

Odkaz na metodické pokyny MŠMT:

<http://www.msmt.cz/vzdelavani/socialni-programy/strategie-a-koncepce-ap-msmt>

Strategie

Národní strategie primární prevence rizikového chování u dětí a mládeže
v působnosti ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy na období 2019 - 2027
<http://www.msmt.cz/vzdelavani/socialni-programy/strategie-a-koncepce-ap-msmt>

Akční plán realizace strategie primární prevence rizikového chování dětí a mládeže na období 2019 -2021
<https://kr-olomoucky.cz/download.html?id=65413>

Strategie prevence rizikového chování u dětí a mládeže v Moravskoslezském kraji na období 2019 - 2027
http://verejna-sprava.kr-moravskoslezsky.cz/assets/mas/strategie_prevence_msk.pdf

Národní strategie protidrogové politiky na období 2010 – 2018
http://www.vlada.cz/assets/ppov/protidrogova-politika/strategie_web.pdf

Strategie protidrogové politiky Moravskoslezského kraje na období 2015 – 2020
http://verejna-sprava.kr-moravskoslezsky.cz/assets/socialni_oblast/strategie-markova-2015-2020_1.pdf

Strategie prevence kriminality v České republice na léta 2016 – 2020
<http://www.mvcr.cz/clanek/strategie-prevence-kriminality-v-ceske-republice-na-leta-2016-az-2020.aspx>

Národní strategie prevence násilí na dětech v České republice na období 2008 – 2018
http://www.nsz.cz/images/stories/PDF/Soubory_ke_stazeni/strategie-proti-nasili-na-detech1.pdf

Národní program řešení problematiky HIV/AIDS v České republice na období 2019 – 2022
http://www.mzcr.cz/Verejne/dokumenty/narodni-program-reseni-problematiky-hiv/aids-v-ceske-republice-na-obdobi-2018-14810_5.html

Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy České republiky
na období 2015 – 2020
<http://www.msmt.cz/vzdelavani/skolstvi-v-cr/dlouhodoby-zamer-vzdelavani-a-rozvoje-vzdelavaci-soustavy-3?highlightWords=dlouhodob%C3%BD+z%C3%A1m%C4%9Br>

Dlouhodobý záměr vzdělávání a rozvoje vzdělávací soustavy Moravskoslezského kraje 2016
http://verejna-sprava.kr-moravskoslezsky.cz/assets/skolstvi/dlouhodoby_zamer_vzdelavani_msk_2016.pdf

Strategie vzdělávací politiky České republiky do roku 2020
http://www.vzdelavani2020.cz/images_obsah/dokumenty/strategie-2020_web.pdf

MINISTERSTVO PRÁCE A SOCIÁLNÍCH VĚCÍ

Zákon č. 359/1999 Sb., o sociálně právní ochraně dětí, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 94/1963 Sb., o rodině, ve znění pozdějších předpisů

Zákoník práce č. 262/2006 Sb., ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 110/2006 Sb., o životním a existenčním minimu, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 117/1995 Sb., o státní sociální podpoře, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 108/2006 Sb., o sociálních službách, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 2/1993 Sb., Listina základních práv a svobod, ve znění pozdějších předpisů

Úmluva o právech dítěte

MINISTERSTVO ZDRAVOTNICTVÍ

Zákon č. 65/2017 Sb., o ochraně zdraví před škodlivými účinky návykových látek, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 167/1998 Sb., o návykových látkách a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví, ve znění pozdějších předpisů

MINISTERSTVO SPRAVEDLNOSTI

Zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 218/2003 Sb., o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a o soudnictví ve věcech mládeže a o změně některých zákonů (zákon o soudnictví ve věcech mládeže), ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád), v platném znění

MINISTERSTVO VNITRA

Zákon č. 283/1991 Sb., o Policii České republiky, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 257/2000 Sb., o Probační a mediační službě a o změně dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, v platném znění

Zákon č. 129/2000 Sb., o krajích, ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 128/2000 Sb., o obcích (obecní zřízení), ve znění pozdějších předpisů

Zákon č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů, ve znění pozdějších předpisů

MINISTERSTVO FINANCÍ

Zákon č. 202/1990 Sb., o loteriích a podobných hrách, ve znění pozdějších předpisů

PŘÍLOHA Č. 3: EVALUACE MPP ZA ŠKOLNÍ ROK 2020/2021

Výkaz pro školní rok 2020/2021

* Zobrazuji uzavřený výkaz.

Základní údaje

Výkaz vyplnil:

Renata Řezníčková

IČ organizace:

47813229

Název organizace:

Základní škola pro tělesně postižené, Opava, Dostojevského 12

Ředitel/ka (Statutární zástupce):

Mgr. Silvie Häuserová

Adresa:

Dostojevského 12

Místo:

Opava

PSČ:

74601

Kraj:

Moravskoslezský kraj

Zřizovatel:

Státní správa ve školství (MŠMT)

Část 1: Škola a její preventivní program

1) Má vaše škola písemně vytvořený vlastní preventivní program školy?

Ano

2) Na základě čeho je preventivní program školy vypracováván?

- Profesního citu (intuice)
- Analýzy aktuální situace školy
- Sledování výskytu rizikového chování na škole v uplynulém školním roce
- Šetření/mapování klima školy realizovaného v uplynulém školním roce
- Evaluaci (zhodnocení) jednotlivých realizovaných aktivit v uplynulém školním roce

3) Identifikovali jste při přípravě preventivního programu školy nějaké specifické rizikové faktory vaší školy?

Ne

4) Stanovuje preventivní program školy cíle, které jsou konkrétní, měřitelné, dosažitelné, realistické a časově ohraničené?

Ano

5) Jací další specialisté, mimo školního metodika prevence, působí přímo na vaší škole:

- Výchovný poradce
- Asistent pedagoga

6) Kolik vyučovacích hodin je za měsíc věnováno třídnickým hodinám v jedné třídě (průměrně za celou školu)?

4

7) Jaká témata převažují při třídnických hodinách na vaší škole?

- Řešení provozních záležitostí (kontrola omluvenek, sdělování informací ze strany školy)
- Práce se vztahy ve třídě (otevřená diskuse o vztazích, řešení problémů mezi žáky)
- Práce s pravidly a řešení problémů třídy (otevírání témat důležitých pro třídu, vyjasňování pravidel chování, péče o individuální spokojenost žáků)
- Cílený rozvoj dovedností žáků (techniky na trénink komunikace, spolupráce, seberegulace apod.)
- Aktivity a programy specifické prevence pro různé typy rizikového chování

8) Uveďte počet tříd a žáků vaší školy v jednotlivých ročnících:

	Počet tříd	Počet žáků
MŠ – děti předškolního věku	0	0
1. ročník ZŠ	0	7
2. ročník ZŠ	0	3
3. ročník ZŠ	0	9
4. ročník ZŠ	0	5
5. ročník ZŠ	0	6
6. ročník ZŠ / prima	0	8
7. ročník ZŠ / sekunda	0	10
8. ročník ZŠ / tercie	0	6
9. ročník ZŠ / kvarta	0	9
10. ročník ZŠ (pro ZŠ praktické)	0	2
1. ročník SŠ / kvinta	0	0
2. ročník SŠ / sexta	0	0
3. ročník SŠ / septima	0	0
4. ročník SŠ / oktáva	0	0
další případné ročníky (VOŠ, atd.)	0	0
Suma řádků	0	65

Část 2: Školní metodik prevence

1) Jméno a příjmení školního metodika prevence:

Renata Řezníčková

2) Kolik let celkem Vy osobně vykonáváte funkci školního metodika prevence?

15

3) Zastáváte Vy osobně na vaší škole, mimo školního metodika prevence, také nějaké další funkce?

- Ne

4) Máte ukončené akreditované studium k výkonu specializovaných činností pro školní metodiky prevence podle § 9 vyhlášky č. 317/2005 Sb.?

Ne

5) Poskytuje Vám škola za výkon funkce školního metodika prevence nějaké finanční ohodnocení?

Ano, jinou formou

6) Absolvoval/a jste v posledních třech letech nějaké akreditované vzdělávací kurzy, semináře, konference či výcviky k tématu primární prevence rizikového chování (kromě specializačního studia)?

Ano, v celkovém rozsahu do 16 hodin

7) Máte jako školní metodik prevence externí odbornou supervizi?

Ne, ale mám o ni zájem

8) Věnujete se v roli školního metodika prevence následujícím činnostem? Pokud ano, zkuste odhadnout, kolik hodin práce průměrně za kalendářní měsíc Vám dané činnosti zaberou.

	Počet hodin
Koordinace tvorby preventivního programu školy a jeho evaluace	5
Osobní participace na realizaci preventivních aktivit školy (podílení se na přímé práci se žáky při preventivních aktivitách)	5
Metodické vedení pedagogických pracovníků školy v oblasti prevence rizikového chování.	1
Individuální práce s žáky (včetně práce s malými skupinami žáků) s potenciálem k rozvoji rizikového chování	2
Zajišťování spolupráce školy s orgány státní správy a samosprávy, policií, orgány sociálně-právní ochrany dětí, nestátními organizacemi působícími v oblasti prevence atd.	3
Vedení písemných záznamů všeho druhu	4
Komunikace se zákonnými zástupci (rodiči)	1
Účast na pracovních seminářích kraje, obce, PPP atd., setkávání se za účelem metodického vedení ze strany pedagogicko-psychologické poradny	2

	Počet hodin
Vzdělávání a rozvoj v oblasti primární prevence rizikového chování	2
Suma řádků	25

9) Stručně uveďte, co byste aktuálně nejvíce potřeboval/a ke zvýšení kvality vaší práce při vykonávání funkce školního metodika prevence:

Nemám požadavky

Část 3: Specifická prevence obsažená ve školním vzdělávacím programu

1) Pokuste se realisticky odhadnout, jaký rozsah specifické prevence je podle plánu obsažen ve školním vzdělávacím programu pro jednotlivé ročníky. Cílem je zmapovat reálný stav na škole, tj. kolik času učitelé věnují specifické prevenci v rámci výuky.

Při stanovování rozsahu je vhodná spolupráce s jednotlivými vyučujícími.

Příklad: Velmi často se může aktivita týkat více typů rizikového chování zároveň, v takovém případě čas započítejte jen jednou, a to do toho typu rizikového chování, který danou aktivitu co nejvíce vystihuje. Vyplňujte pouze v ročnících, které jsou pro vaši školu relevantní. Zaokrouhlete údaj na celé číslo.

[illegible]

[illegible]

	MŠ – děti...	1. ročník ZŠ	2. ročník ZŠ	3. ročník ZŠ	4. ročník ZŠ	5. ročník ZŠ	6. r. ZŠ / prima	7. r. ZŠ / sekunda	8. r. ZŠ / tercie	9. r. ZŠ / kvarta	10. ročník ZŠ...	1. r. SŠ / kvinta	2. r. SŠ / sexta	3. r. SŠ / septima	4. r. SŠ / oktáva	další...	Suma sloupců
(hazard, počítačové hry apod.)																	
Prevence poruch příjmu potravy	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Prevence kriminálního chování	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Suma řádků	0	4	4	4	4	4	4	4	4	4	4	0	0	0	0	0	40

Část 4: Specifická prevence realizovaná v samostatných preventivních aktivitách a programech

Program 1 - projekt

1) Název programu:

projekt

2) Úroveň programu:

Všeobecná prevence

3) Název poskytovatele programu:

Rizika internetu a komunikačních technologií, z.s.

4) Typ poskytovatele programu:

Nestátní organizace (např. nezisková organizace, zapsaný spolek, občanské sdružení, nadace)

5) Je tento preventivní program certifikovaný?

Ano

6) Vyberte certifikovaného poskytovatele programu:

Rizika internetu a komunikačních technologií, o.s.

7) Jaké jsou v tomto programu hlavní formy práce:

- Přednáška, prezentace informací
- Interaktivní skupinová diskuse
- Nácvik a trénink dovedností

Doplňující text: Vyplňování online dotazníků

8) Jak byla vaše škola celkově s programem spokojena?

Velmi spokojena

9) Program byl hrazen převážně

Jinak (prosím, stručně specifikujte)

Doplňující text: dotace MŠMT

10) Označte třídy, kde byl tento program realizován a doplňte počet vyučovacích hodin, které tímto programem třídy celkově strávily.

	Počet tříd	Počet hodin
MŠ – děti předškolního věku	0	0
1. ročník ZŠ	0	0
2. ročník ZŠ	0	0
3. ročník ZŠ	0	0
4. ročník ZŠ	0	0
5. ročník ZŠ	0	0
6. ročník ZŠ / prima	0	4
7. ročník ZŠ / sekunda	0	4
8. ročník ZŠ / tercie	0	4
9. ročník ZŠ / kvarta	0	4

	Počet tříd	Počet hodin
10. ročník ZŠ (pro ZŠ praktické)	0	0
1. ročník SŠ / kvinta	0	0
2. ročník SŠ / sexta	0	0
3. ročník SŠ / septima	0	0
4. ročník SŠ / oktáva	0	0
další případné ročníky (VOŠ, atd.)	0	0
Suma řádků	0	16

11) Zaškrtněte typy rizikového chování, na které je tento program zaměřen.

- Prevence kyberšikany

Program 2 - Pejsek Korálek - osobní bezpečí

1) Název programu:

Pejsek Korálek - osobní bezpečí

2) Úroveň programu:

Všeobecná prevence

3) Název poskytovatele programu:

Městská policie Opava

4) Typ poskytovatele programu:

Městská policie (obecní policie)

5) Je tento preventivní program certifikovaný?

Ano

6) Vyberte certifikovaného poskytovatele programu:

7) Jaké jsou v tomto programu hlavní formy práce:

- Přednáška, prezentace informací
- Nácvik a trénink dovedností

8) Jak byla vaše škola celkově s programem spokojena?

Velmi spokojena

9) Program byl hrazen převážně

Z dotace získané na národní úrovni

10) Označte třídy, kde byl tento program realizován a doplňte počet vyučovacích hodin, které tímto programem třídy celkově strávily.

	Počet tříd	Počet hodin
MŠ – děti předškolního věku	0	0
1. ročník ZŠ	0	2
2. ročník ZŠ	0	2
3. ročník ZŠ	0	2
4. ročník ZŠ	0	2
5. ročník ZŠ	0	0
6. ročník ZŠ / prima	0	0
7. ročník ZŠ / sekunda	0	0
8. ročník ZŠ / tercie	0	0
9. ročník ZŠ / kvarta	0	0
10. ročník ZŠ (pro ZŠ praktické)	0	0
1. ročník SŠ / kvinta	0	0
2. ročník SŠ / sexta	0	0
3. ročník SŠ / septima	0	0
4. ročník SŠ / oktáva	0	0
další případné ročníky (VOŠ, atd.)	0	0
Suma řádků	0	8

11) Zaškrtněte typy rizikového chování, na které je tento program zaměřen.

- Prevence rizikových sportů
- Prevence rizikového chování v dopravě
- Prevence kriminálního chování

Program 3 - Sociální síť

1) Název programu:

Sociální síť

2) Úroveň programu:

Všeobecná prevence

3) Název poskytovatele programu:

Policie ČR Ostrava

4) Typ poskytovatele programu:

Policie ČR

5) Je tento preventivní program certifikovaný?

Ano

6) Vyberte certifikovaného poskytovatele programu:

7) Jaké jsou v tomto programu hlavní formy práce:

- Přednáška, prezentace informací

8) Jak byla vaše škola celkově s programem spokojena?

Spokojena

9) Program byl hrazen převážně

Z dotace získané na národní úrovni

10) Označte třídy, kde byl tento program realizován a doplňte počet vyučovacích hodin, které tímto programem třídy celkově strávily.

	Počet tříd	Počet hodin
MŠ – děti předškolního věku	0	0
1. ročník ZŠ	0	0
2. ročník ZŠ	0	0
3. ročník ZŠ	0	0
4. ročník ZŠ	0	1
5. ročník ZŠ	0	1
6. ročník ZŠ / prima	0	1
7. ročník ZŠ / sekunda	0	1
8. ročník ZŠ / tercie	0	0
9. ročník ZŠ / kvarta	0	0
10. ročník ZŠ (pro ZŠ praktické)	0	0
1. ročník SŠ / kvinta	0	0
2. ročník SŠ / sexta	0	0
3. ročník SŠ / septima	0	0
4. ročník SŠ / oktáva	0	0
další případné ročníky (VOŠ, atd.)	0	0
Suma řádků	0	4

11) Zaškrtněte typy rizikového chování, na které je tento program zaměřen.

- Prevence kyberšikany

Část 5: Práce s dalšími cílovými skupinami – pedagogičtí pracovníci školy

Aktivita 1 - Dvouhodinová přednáška v rámci projektu "Kybe..."

1) Uved'te stručný popis aktivity (pro koho byla určena, s jakým cílem probíhala, co bylo výsledkem).

Dvouhodinová přednáška v rámci projektu "Kybersikana má červenou 2020". Cílem přednášky bylo seznámení s nebezpečím na sociálních sítích, jak se bránit případným agresorům, na co si dávat pozor při práci s internetem, jak zabezpečit své účty ap.

2) Odhadněte časovou dotaci věnovanou této aktivitě.

2

Aktivita 2 - Projekt "Bezpečnější školy v MSK." Předná...

1) Uved'te stručný popis aktivity (pro koho byla určena, s jakým cílem probíhala, co bylo výsledkem).

Projekt "Bezpečnější školy v MSK." Přednáška MUDr. Černkové pro pedagogické pracovníky na téma "Dětská psychiatrie"

2) Odhadněte časovou dotaci věnovanou této aktivitě.

5

Aktivita 3 - Webinar Mgr. Veselé "Omlouvání hodin v době ...

1) Uved'te stručný popis aktivity (pro koho byla určena, s jakým cílem probíhala, co bylo výsledkem).

Webinář Mgr. Veselé "Omlouvání hodin v době distanční výuky". Pro školního metodika prevence.

2) Odhadněte časovou dotaci věnovanou této aktivitě.

2

Aktivita 4 - Online vysílání "Kybershow". Pro školního met...

1) Uved'te stručný popis aktivity (pro koho byla určena, s jakým cílem probíhala, co bylo výsledkem).

Online vysílání "Kybershow". Pro školního metodika prevence.

2) Odhadněte časovou dotaci věnovanou této aktivitě.

2

Část 6: Práce s dalšími cílovými skupinami – rodiče a ostatní

Aktivita 1 - Žádné aktivity

1) Uved'te stručný popis aktivity (pro koho byla určena, s jakým cílem probíhala, co bylo výsledkem).

Žádné aktivity

2) Odhadněte časovou dotaci věnovanou této aktivitě.

Část 7: Výskyt rizikového chování

1) Do následující tabulky uveďte ke každému jevu počet žáků/studentů vaší školy, u nichž se daný problém v průběhu jednoho školního roku objevil či objevuje.

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

	MŠ – děti...	1. ročník ZŠ	2. ročník ZŠ	3. ročník ZŠ	4. ročník ZŠ	5. ročník ZŠ	6. r. ZŠ / prima	7. r. ZŠ / sekunda	8. r. ZŠ / tercie	9. r. ZŠ / kvarta	10. ročník ZŠ...	1. r. SŠ / kvinta	2. r. SŠ / sexta	3. r. SŠ / septima	4. r. SŠ / oktáva	další...	Suma sloupců
(výskyt u počtu žáků)																	
Užívání* konopných látek (např. marihuana, hašiš) (výskyt u počtu žáků)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Užívání* dalších návykových látek (např. extáze, pervitin atd.) (výskyt u počtu žáků)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Závislostní chování pro nelátkové závislosti (hazard, počítačové hry apod.) (výskyt u počtu žáků)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Suma řádků	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	1

Část 8: Vyhodnocení (evaluace) preventivních aktivit školy

1) Do jaké míry se Vám podařilo naplnit cíle stanovené v preventivním programu školy?

2 - stanovené cíle se spíše podařilo naplnit

2) Co se Vám během školního roku v souvislosti s prevencí rizikového chování obzvláště podařilo a díky čemu?

Aktivity v rámci projektu "Kyberšikana má červenou". Úkoly jsme splnili, ať už prezenčně nebo online formou. Žáci naší školy se zúčastnili výtvarné a literární soutěže s preventivní tematikou, kterou organizuje MVČR. V rámci této soutěže jsme zaslali do Prahy na ministerstvo několik výkresu, které děti namalovaly na téma "Hrdinové první linie". Žáci získali ocenění s pozvánkou účasti na dětském dni, který pořádá MVČR. Dětský den bude spojen s vyhlášením výsledků soutěže a předáním diplomů a cen.

3) Co byste rádi v souvislosti s prevencí rizikového chování na vaší škole v příštím školním roce zlepšili či změnili?

Namotivovat rodiče k účasti na preventivních aktivitách školy.

Část 9: Specifické otázky pro Moravskoslezský kraj

1) Celkový počet udělených snížených stupňů z chování:

	Počet
2. stupeň	0
3. stupeň	0
Podmínečné vyloučení za porušení školního řádu	0
Vyloučení za závažné zaviněné porušení povinnosti - §31	0

2) Celkový počet zameškaných omluvených a neomluvených hodin:

	Počet hodin	Počet žáků
Omluvené zameškané hodiny	12421	65
Neomluvené zameškané hodiny	1	65

3) Realizace programu na téma duševního zdraví?

Ano (vyplňte detaily v další otázce)

4) Realizace programu na téma duševního zdraví - detaily

Programy byly uskutečňovány v rámci třídnických hodin ve všech třídách. Při online výuce byla v rámci duševního zdraví žákům snížena týdenní dotace vyučovacích hodin na polovinu.

PŘÍLOHA Č. 4: PROGRAM PROTI ŠIKANOVÁNÍ

Je zpracován dle Metodického doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí a mládeže MŠMT č.j.: 21291/2010-28 a Metodického pokynu ministryně školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikany ve školách a školských zařízeních (č.j.MSMT-21149/2016)

Cíl: Vytvořit ve škole bezpečné, respektující a spolupracující prostředí

Co je a co není šikana

Šikana je každé chování, splňující tyto znaky:

- agresivní chování ze strany žáka/ů vůči žákovi nebo skupině žáků či učiteli,
- existuje jedinec či skupina, jímž přináší prospěch nebo uspokojení (agresoři),
- oběť se neumí bránit a dlouhodobě trpí,
- spočívá v cílených a většinou opakovaných útocích,
- je založeno na vědomé, záměrné, úmyslné a obvykle skryté snaze ublížit fyzicky, emocionálně, sociálně a/nebo v případě šikany učitele také profesionálně,
- je charakteristické nepoměrem sil, bezmocností oběti, nepříjemností útoku pro oběť,
- zahrnuje fyzické, psychické i slovní útoky realizované přímo nebo prostřednictvím elektronické komunikace (kyberšikana), poškozování věcí, nápadné přehlížení, ignorování.

Šikanou tedy není:

- jednorázová rvačka, nevhodný vtip či konflikt,
- vyčlenění dítěte z kolektivu, pokud není motivováno snahou ublížit či pobavit se na jeho účet.

Základní formy:

- fyzická šikana – bití, vydírání, loupeže, poškozování věcí, sexuální násilí,
- psychická šikana – nadávky, pomluvy, vyhrožování, zesměšňování.

Naše cíle jsou:

1. snažit se vytvořit prostředí omezující vznik šikany (prevence),
2. být ve střehu a odhalit počínající šikanu dříve, než se plně rozvine,
3. vhodnými prostředky zamezit jejímu dalšímu trvání - každý případ vyžaduje specifické řešení!

Prevence šikany

- podporujeme rozvíjení pozitivních vztahů mezi žáky,
- vedeme žáky k sebedůvěře, přiměřenému sebevědomí a odpovědnosti za své jednání,
- jednáme s dětmi jako s partnery, respektujeme jejich práva a zároveň je vedeme k plnění povinností,
- snažíme se udržet jejich pozornost a aktivitu, omezit nudu při výuce - šikana, často vzniká jako zdroj zábavy pro agresory,
- vytváříme ovzduší důvěry mezi žáky a pedagogy,

- v kritických situacích dáme jasně najevo, že toto chování je špatné a nelze je tolerovat,
- žádný ze zaměstnanců školy není lhostejný k projevům agresivity, a to i v případě, že není pověřen dozorem,
- snažíme se mít přehled o vzájemných vztazích ve třídě i mimo ní. Třídní učitelé znají záliby svých žáků, zajímají se o to, jak tráví volný čas, a rádi si s nimi o tom popovídají, mají-li zájem,
- pracovníci školy se průběžně vzdělávají a zájem o vzdělávání v oblasti prevence rizikového chování roste.

Krizový plán pro řešení šikanování

1) řešení šikany v počátečním stádiu

Postup v případě ohlášení šikany nebo při podezření na šikanu:

Řešení počáteční šikany

1. Pozorovat chování žáků a atmosféru ve třídě, odhadnout závažnost a formy šikany.
2. Oznámit své podezření vedení školy a ŠMP a domluvit se na jednotném postupu.
3. Zjistit informace od obětí i spolužáků, pořídit zápis.
4. Najít vhodné svědky.
5. Provést individuální rozhovory se svědky (ne oběti s agresorem).
6. Chránit oběti šikany.
7. Provést předběžné vyhodnocení a volba ze dvou typů rozhovoru:
 - a) rozhovor s oběťmi a rozhovor s agresory (směřování k metodě usmíření);
 - b) rozhovor s agresory (směřování k metodě vnějšího nátlaku); pořídit zápis.
8. Realizace vhodné metody:

- a) metoda usmíření;
- b) metoda vnějšího nátlaku (vých. pohovor nebo výchovná komise s agresorem a jeho rodiči).

9. Informovat rodiče oběti i agresora.

11. Informovat pedagogický sbor

12. Rozebrat situaci se třídou:

- a) efekt metody usmíření,
 - b) oznámení potrestání agresorů,
- dále sledovat a pracovat se vztahy ve třídě.

13. Informovat zák. zástupce oběti šikanování o možnostech odborné pomoci při řešení takové situace, nabídnout psychoterapeutickou péči PPP nebo jiného poradenského zařízení.

14. Třídní schůzka.

15. Výchovná opatření pro agresory:

- pokárání, napomenutí, důtka TU, důtka ŘŠ,
- doporučení rodičům obětí i agresorů návštěvy v ambulantním oddělení SVP pro děti a mládež,

V mimořádných případech:

- doporučení rodičům na dobrovolné umístění dítěte do pobytového oddělení SVP, případně DÚ,
- podání návrhu OSPOD k zahájení práce s rodinou, případně k zahájení řízení o nařízení předběžného opatření či ústavní výchovy s následným umístěním v DÚ,
- vyrozumění Police ČR.

2) řešení pokročilé šikany

(výbuch skupinového násilí vůči oběti, tzv. třídního lynčování)

1. Překonat šok, rychle odhadnout závažnost a formu šikany.
2. Bezprostředně zachránit oběť, zastavit násilí.
3. Zalarmování pedagogů na poschodí a informování vedení školy.
4. Zabránit domluvě agresorů na křivé výpovědi.
5. Pokračovat v pomoci a podpoře oběti (přivolat lékaře).
6. Oznámit situaci Policii ČR, navázat kontakt se specialistou na šikanování
7. Informovat rodiče oběti i agresora.
8. Zahájit vlastní vyšetřování:
 - a) rozhovor s obětí a informátory,
 - b) nalezení nejslabších článků, nespolupracujících svědků,
 - c) individuální, případně konfrontační rozhovory se svědky,
 - d) individuální, případně konfrontační rozhovory s agresory, není vhodné konfrontovat agresora (agresory s obětí (oběťmi)).
9. Informovat zák. zástupce oběti šikanování o možnostech odborné pomoci při řešení takové situace, nabídnout psychoterapeutickou péči PPP nebo jiného poradenského zařízení.
10. Svolat výchovnou komisi. Řešit problém v pedagogické radě.
11. Práce se třídou - metoda vnějšího nátlaku a změna konstelace skupiny.
12. Dále sledovat a pracovat se vztahy.
13. Výchovná opatření pro agresory:

- napomenutí, důtka TU, důtka ŘŠ,
- doporučení rodičům obětí i agresorů návštěvy v ambulantním oddělení SVP pro děti a mládež nebo v obdobných organizacích,
V mimořádných případech:
- doporučení rodičům na dobrovolné umístění dítěte do pobytového případně pobytového oddělení v DÚ,
- podání návrhu OSPOD k zahájení práce s rodinou, případně k zahájení řízení o nařízení předběžného opatření či ústavní výchovy s následným umístěním v DÚ,
- individuální výchovný plán pro agresora.

Subjekty, které lze v případě potřeby kontaktovat:

Pedagogicko-psychologická poradna, Rybí trh 7-8, Opava

Sociální pracovnice: Bc. Gabriela Rothová : 553 622 768, 553 625 736, 730 855 223

Metodik prevence v PPP: Mgr. Lucie Šimečková: 733 164 832

Orgán sociálně-právní ochrany dětí, Krnovská 71 C, Opava

Vedoucí odboru sociálních věcí:

Bc. Iva Paletová: 553 756 716

Vedoucí oddělení SPOD:

Mgr. Helena Kozáková: 553 756 649

Kurátorka pro mládež:

Bc. Klára Štěpánková: 553 756 648

Policie ČR

Preventivně informační skupina, Tyršova 26, Opava

Npor. Bc. René Černohorský: 974 737 209, 773 999 049

Nprap. Bc. Pavla Welnová: 727 942 674

Středisko výchovné péče, Horní náměstí 48, Opava

Speciální pedagog: Mgr. Hana Eleková: 770 139 474

Psycholog: Mgr. Veronika Charvátová: 770 139 493

Všechny preventivní aktivity pedagogických pracovníků naší školy vedou k vytváření bezpečného prostředí - solidaritě a toleranci, vědomí sounáležitosti, vytvářejí podmínky pro zapojení všech žáků do aktivit třídy a školy, rozvíjejí spolupráci mezi dětmi a jejich vzájemný respekt.
